

ŘEHOŘ Z TOURS, DĚJINY FRANKŮ

Zatímco upadá a vůbec se z galských měst vytrácí kultura vznešené literatury, neboť se konají věci správné nebo špatné, a běsní divokost národů, zuřivost králů zesiluje, kostely jsou dobývány heretiky, chráněny katolíky, věrnost Kristova se v mnohých posiluje, v některých ochabuje, samotné kostely jsou buď obohacovány zbožnými, nebo ochuzovány zákeřníky, nedá se ani nalézt žádný gramatik zběhlý v umění dialektiky, který by ony věci ozdobil prozaickým či metrickým veršem: Běda našim dnům, neboť se nám vytratila láska k literatuře, ani se mezi lidem nenachází žádný rétor, jenž by mohl knižně publikovat současné události.

Když jsem bedlivě naslouchal, že o těchto událostech a jim podobných se stále hovoří, nebyl jsem schopen, kvůli připomínce věcí minulých, aby měly vztah k poznání věcí budoucích, i přes nekultivovaný projev, neodhalit příběhy lidí nečestných ani život těch, jež žijí správně, a také především proto, že jsem byl povzbuzen těmito podněty, jimiž jsem byl ohromen, když o tom naši lidé vyprávěli, neboť: Je málo těch, kdo pochopí filosofujícího rétora, ale jsou mnozí, kdo pochopí sprostého mluvku.

Zalíbilo se mi také, aby kvůli výpočtu let první kniha začala samotným počátkem světa. Kapitoly první knihy jsem uspořádal (od tohoto počátku) dále.

přeložil P. František Staněk

GREGORII TURONENSIS HISTORiarUM LIBRI DECem

Gregorii praefatio prima incipit

Decedente atque immo potius pereunte ab urbibus Gallicanis liberalium cultura litterarum, cum nonnullae res gererentur vel rectae vel improbae, ac feretas gentium desaeviret, regum furor acueretur, ecclesiae inpugnarentur ab hereticis, a catholicis tegerentur, ferveret Christi fides in plurimis, tepisceret in nonnullis, ipsae quoque ecclesiae vel ditarentur a devotis vel nudarentur a perfides, nec reperire possit quisquam peritus dialectica in arte grammaticus, qui haec aut stilo prosaico aut metrico depingeret versu: ingemescebant saepius plerique, dicentes: 'Vae diebus nostris, quia periit studium litterarum a nobis, nec reperitur rethor in populis, qui gesta praesentia promulgare possit in paginis'.

Ista etenim atque et his similia iugiter intuens dici, pro commemoratione praeteritorum, ut notitiam adtingerint venientum, etsi incultu effatu, nequivi tamen obtegere vel certamina flagitiosorum vel vitam recte viventium; et praesertim his inlicitis stimulis, quod a nostris fari plerumque miratus sum, quia: 'Philosophantem rethorem intellegunt pauci, loquentem rusticum multi'.

Libuit etiam animo, ut pro supputatione annorum ab ipso mundi principio libri primi poniretur initium, cuius capitula deorsum subieci.

ed. B. Krusch - W. Levison, MGH SS rer. Merov. 1, 1, p. 1